

**PROGRAM
WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. JANA PAWŁA II W STAREJ BIAŁEJ
NA ROK SZKOLNY 2018/2019**

I Wstęp

Program wychowawczo-profilaktyczny przeznaczony jest dla dzieci i uczniów Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Starej Białej. Program jest dostosowany do potrzeb rozwojowych oraz potrzeb środowiska. Uwzględnia całościowe oddziaływania wychowawcze wraz z uzupełniającymi działaniami profilaktycznymi w zależności od potrzeb uczniów oraz rodziców – zarówno w zakresie wspierania dzieci w ich prawidłowym rozwoju, jak i zapobiegania zachowaniom problemowym.

II Podstawa prawna

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. 1997 nr 78 poz. 483)

Konwencja o prawach dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. 1991 nr 120 poz. 526)

Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 967)

Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. 2018 poz. 996)

Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. 2018 poz. 1457)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356z późn. zm.).

III Założenia teoretyczne

1. Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacnianie i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.
2. Wychowanie młodego pokolenia jest zadaniem rodziny i szkoły, która w swojej działalności musi uwzględniać wolę nie tylko rodziców, ale i państwa, do którego obowiązków należy stwarzanie właściwych warunków wychowania.
3. Wychowanie jest procesem, który odbywa się w każdym momencie życia dziecka.
4. Zadaniem szkoły jest wychowywanie dzieci i młodzieży do wartości.
5. Wychowanie jest procesem, który odbywa się w każdym momencie życia dziecka.
6. Profilaktyka to kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania, obejmująca trzy nurty działania:
 - a) wspomaganie dziecka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi,
 - b) ograniczenie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia,
 - c) inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi.
7. Szkoła w opracowaniu i realizacji programu wychowawczo – profilaktycznego współpracuje z rodzicami oraz innymi podmiotami zaangażowanymi w edukacyjną, wychowawczą i opiekuńczą działalność szkoły.

IV Sylwetka absolwenta

Absolwent Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Starej Białej:

- 1) Jako człowiek dobry odróżnia dobro od zła, umie dokonywać w życiu świadomych wyborów, odrzuca agresję i przemoc, jest empatyczny.
- 2) Jako człowiek mądry odnajduje cel i sens istnienia, samodzielnie kreuje swoją pozytywną przyszłość, radzi sobie w różnych życiowych sytuacjach, sprosta wyzwaniom losu.
- 3) Jako człowiek tolerancyjny szanuje każdego człowieka bez względu na rasę i narodowość, religię i przekonania, skutecznie porozumiewa się z otoczeniem, z osobami w różnym wieku oraz z niepełnosprawnymi.

- 4) Jako człowiek dbający o własne ciało i umysł jest asertywny, szanuje zdrowie, życie własne i cudze, odrzuca uzależnienia i nałogi, potrafi racjonalnie wykorzystać swój wolny czas i zadbać o swój właściwy rozwój fizyczny i psychiczny.
- 5) Jako człowiek szanujący tradycję potrafi cenić historię i kulturę oraz tradycje swojego narodu; pojęcia ojczyzny, honoru, godności są jego niekwestionowanymi wartościami.
- 6) Jako człowiek przyjazny dla środowiska żyje w zgodzie z naturą i ma świadomość wpływu człowieka na środowisko naturalne, ceni przyrodę jako dobro niepowtarzalne.

V Analiza dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły

Diagnozę zachowań problemowych przeprowadzono na podstawie rozmów, obserwacji, anonimowych ankiet oraz ewaluacji pracy szkoły w różnych obszarach, na w szczególności:

- analizując dokumenty szkolne (dzienniki lekcyjne i zajęć pozalekcyjnych, protokoły Rad Pedagogicznych),
- analizując wyniki badań ankietowych przeprowadzonych wśród nauczycieli, uczniów i rodziców naszej szkoły,
- prowadząc obserwację zachowania uczniów w szkole i na terenie wokół szkoły,
- analizując uwagi rodziców zgłaszane na zebraniach z wychowawcami klas oraz na spotkaniach Rady Rodziców.

VI Cele programu

Cel główny:

Dążenie do wszechstronnego rozwoju osobowego wychowanka w wymiarze intelektualnym, fizycznym, psychicznym, zdrowotnym i społecznym.

Cele szczegółowe:

1. Propagowanie modelu wartości opartego na uniwersalnych zasadach poprzez:
 - a) poszanowanie życia ludzkiego jako najwyższej wartości,

b) kierowanie się w stosunkach międzyludzkich uczciwością i prawdą,

c) poszanowanie godności osobistej.

2. Kształtowanie dojrzałości i aktywnej postawy życiowej oraz umiejętności planowania własnego rozwoju poprzez:

a) rozpoznawanie i rozwój zainteresowań, zdolności, talentów,

b) kształtowanie postawy odpowiedzialności za bezpieczeństwo, własne decyzje i czyny,

c) korzystanie z przysługujących praw i wywiązywanie się z obowiązków,

d) motywowanie do samokształcenia,

e) dbałość o wysoką kulturę osobistą.

3. Promowanie zdrowego, ekologicznego i bezpiecznego stylu życia poprzez:

a) organizowanie zajęć propagujących zdrowy i higieniczny tryb życia,

b) kształcenie umiejętności radzenia sobie z zagrożeniami,

c) podejmowanie działań na rzecz ochrony środowiska,

d) podnoszenie świadomości w sferze bezpieczeństwa (w tym bezpieczeństwa w sieci).

4. Zapobieganie zachowaniom ryzykownym poprzez promowanie zdrowego trybu życia i wspieranie wszechstronnego rozwoju uczniów.

5. Przeciwdziałanie uzależnieniom.

6. Kształtowanie postaw prospołecznych i prorodzinnych.

7. Wspieranie uczniów podczas pojawiania się sytuacji trudnych.

8. Wzmacnianie poczucia własnej wartości, wiary w siebie i swoje możliwości.

9. Przygotowanie do harmonijnego uczestnictwa w życiu społecznym poprzez:

a) kształtowanie pozytywnych relacji z rodziną i najbliższym otoczeniem,

- b) kształtowanie postawy patriotycznej, poszanowanie kultury, tradycji, symboli szkolnych, lokalnych i narodowych, tolerancja wobec odmiennych poglądów,
- c) rozwijanie tożsamości europejskiej,
- d) wypracowywanie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów,
- e) wspieranie rozwoju samorządności uczniowskiej, współpraca z organizacjami i instytucjami w środowisku lokalnym,
- f) kształtowanie umiejętności współpracy w zespołach klasowych, zaangażowanie w pracę na rzecz szkoły i środowiska lokalnego.

10. Wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i propagowanie zdrowego stylu życia wśród całej społeczności szkolnej.

11. Prezentowanie norm moralnych jako podstawy do ukształtowania właściwego systemu wartości.

VII Zadania wychowawczo profilaktyczne dla:

a) I etapu edukacyjnego (kl. 0-III)

Dział	Zadania i sposoby realizacji	Termin realizacji
	1. Kształtowanie postawy społecznej <ul style="list-style-type: none"> • Integracja i wdrażanie do życia w grupie. • Wzajemne poznawanie się: gry i zabawy integracyjne. • Ustalenie reguł i norm grupowych. • Zapoznanie z wybranymi treściami Statutu Szkoły. • Wspólne poszukiwanie rozwiązań problemów zaistniałych w grupie bez nadmiernego napięcia. • Kształtowanie pozytywnych relacji między uczniami. 	Cały rok

<p>Kształtowanie postaw społecznych, patriotycznych i obywatelskich</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wspólne utworzenie kontraktu klasowego. • Udział w apelu przypominającym Prawa i Obowiązki Ucznia. • Kultura języka, stroju i zachowania. • Wybór samorządu klasowego. • Wspólne zagospodarowanie klasy, tworzenie kącików zainteresowań. • Kształtowanie postaw sprzyjających rozwojowi indywidualnemu. • Jestem tolerancyjny – kształtowanie postaw zapobiegających dyskryminacji. Wyrabianie u uczniów postawy przyjaźni, szacunku, tolerancji, wyrozumiałości wobec poglądów innych ludzi, szacunku dla osób niepełnosprawnych. • Rozwijanie kultury współżycia społecznego. • Zwrócenie uwagi na konieczność zachowania czystości w miejscu nauki, zamieszkania oraz miejscach użyteczności publicznej. • Udział w akcjach charytatywnych. <p>2. Rola rodziny w życiu dziecka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uświadomienie dzieciom wartości rodziny i życia ludzkiego poprzez prawidłowe tworzenie więzi rodzinnych. • Propagowanie właściwych postaw etycznych i więzi emocjonalnych między rodzicami a dziećmi, rodzeństwem, rówieśnikami. • Prawa i obowiązki dziecka w rodzinie. • Pamiętamy o zmarłych. <p>3. Wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej, przywiązania do historii i tradycji</p>	<p>Zgodnie z kalendarzem uroczystości szkolnych</p>
--	--	---

	<p>narodu.</p> <ul style="list-style-type: none">• Co to znaczy być patriotą?• Rola pieśni patriotycznych w życiu Polaków dawniej i dziś.• Udział w uroczystościach poświęconych wydarzeniom historycznym naszego kraju.• Zachowanie odpowiedniej postawy wobec symboli narodowych oraz podczas śpiewania hymnu.• Nasze dziedzictwo narodowe - kształtowanie postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu.• Wędrówki po krajach Unii Europejskiej- kształtowanie postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji.• Jak korzystać z dobrodziejstw natury i kultury naszego regionu?• Życie kulturalne w moim regionie dawniej i dziś.• Uroczystości w życiu społeczności klasowej i szkolnej:<ul style="list-style-type: none">- Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego i ślubowanie uczniów klasy I;- Pasowanie na rycerza książki;- Dzień Chłopaka;- Święto Edukacji Narodowej;- Narodowe Święto Niepodległości;- Andrzejki;- Mikołajki;- Wspólny opłatek klasowy;- Dzień Babci i Dziadka;	Cały rok
		Cały rok

	<ul style="list-style-type: none"> • Klasowe obchody Dnia Kobiet; • Apel z okazji świąt majowych; • Dzień Rodziny; • Dzień Patrona szkoły i uroczystości związane z postacią Patrona; • Dzień Dziecka; • Uroczyste zakończenie roku szkolnego. <p>5. Formy upamiętniania postaci i wydarzeń z przeszłości.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jan Paweł II – nasz ojciec, przyjaciel,... – Co wiemy i powinniśmy wiedzieć o patronie naszej szkoły? • Święto Niepodległości • Konstytucja 3 maja • Prezentowanie informacji o wielkich Polakach: królowa Jadwiga, król Stefan Batory, astronom Mikołaj Kopernik, noblistka Maria Skłodowska – Curie, alpinistka Wanda Rutkiewicz, nauczycielka – cichociemna gen. Elżbieta Zawacka „Zo” • Poznawanie wybranych legend związanych z powstaniem państwa polskiego, godła i barw narodowych oraz miast i wybranych regionów Polski. • Wycieczki turystyczno – krajoznawcze (Warszawa, Toruń, Gniezno, Żelazowa Wola) <p>6. Kształtowanie postaw szacunku dla środowiska przyrodniczego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sprzątnie świata, • Dzień Ziemi, • segregacja odpadów. 	
--	---	--

	<p>7. Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prawidłowa realizacja programu nauczania poprzez stosowanie zróżnicowanych metod, form i środków. Troska o wyniki nauczania. • Przygotowanie do samokształcenia, świadomego wyszukiwania, selekcjonowania i wykorzystywania informacji. • Opieka nad uczniem zdolnym i z trudnościami edukacyjnymi. • Jak pokonać trudności w nauce szkolnej? • Wystawianie ocen z zachowania. Podsumowanie semestralne / roczne wyników w nauce i zachowaniu. 	
<p>Bezpieczeństwo uczniów</p>	<p>1. Zasady bezpieczeństwa w szkole i poza nią.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas zajęć szkolnych i przerw. • Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpiecznego poruszania się po drogach (spotkania z policjantem, wyjazd do komendy policji i siedziby straży pożarnej). • Realizacja Programu „<i>Bądź bezpieczny i widoczny na drodze</i>”. • Przestrzeganie przed zagrożeniami ze strony osób nieznajomych, zwierząt i roślin oraz zjawisk przyrodniczych • Wdrażanie do kulturalnego korzystania z różnych środków komunikacji publicznej. • Zapoznanie uczniów z obowiązującymi regulaminami poszczególnych pracowni. • Zachowanie bezpieczeństwa podczas wycieczek, przypomnienie regulaminu wycieczek. 	<p>Cały rok</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Przestrzeganie zasad obowiązujących podczas korzystania z urządzeń elektrycznych. • Wdrażanie do świadomego i odpowiedzialnego korzystania z zasobów dostępnych w internecie, również poprzez udział w warsztatach profilaktycznych. • Obchody Dnia Bezpiecznego Internetu. • Uświadamianie rodzicom zagrożeń płynących z sieci, zachęcanie do udziału w warsztatach profilaktycznych, prowadzonych na terenie szkoły. <p>2. Zapewnianie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dostosowanie ławek i krzeseł do wzrostu uczniów • Zwracanie uwagi na właściwą postawę podczas chodzenia i siedzenia. • Zapewnienie właściwego oświetlenia • Dostosowanie czasu trwania zajęć edukacyjnych do możliwości psychofizycznych uczniów (praca w części edukacyjnej i rekreacyjnej sali) • Stwarzanie możliwości pozostawienia w szkole części swoich podręczników i przyborów szkolnych 	
<p>Edukacja zdrowotna</p>	<p>1. Kształtowanie umiejętności dbania o zdrowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uświadomienie uczniom konieczności kontrolowania swojego stanu zdrowia i stosowania się do zaleceń lekarza. • Zapobieganie chorobom poprzez szczepienia ochronne 	<p>Cały rok</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w Programie z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej „Ratujemy i uczymy ratować”. • Zachęcanie do udziału w formach czynnego wypoczynku. • Kształtowanie wśród uczniów prawidłowej postawy podczas siedzenia. • Wdrażanie do przestrzegania zasad higieny, przeglądy czystości przez pielęgniarkę szkolną; <i>Pokaz właściwego mycia zębów oraz fluorkowanie zębów.</i> • Organizowanie zajęć na basenie w ramach wychowania fizycznego. • Udział w imprezach rekreacyjno – sportowych. • Stwarzanie możliwości korzystania z dodatkowych zajęć ruchowych (gimnastyka korekcyjna, koło taneczne) • Wpływ środowiska naturalnego na zdrowie i życie człowieka. Włączenie się do akcji <i>Sprzątanie świata.</i> • Ugruntowanie wiedzy z zakresu właściwego odżywiania się przy współpracy z pielęgniarką szkolną i dietetykiem. • Realizacja zadań ujętych w programach: <i>Owoce i warzywa w szkole, Mleko z klasą.</i> • Korzystanie z pracowni gospodarstwa domowego w realizacji treści podstawy programowej z uczniami w tym z uczniami wymagającymi stosowania specjalnych metod i form pracy. <p>2. Profilaktyka wpływu alkoholu, tytoniu, narkotyków, dopalaczy, gier komputerowych, uzależnień od komputera, cyberprzemocy na organizm człowieka.</p>	Cały rok
--	--	----------

	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja treści Programu „<i>Nie pal przy mnie, proszę</i>” • Realizacja programu „<i>Cukierki</i>” oraz innych, rekomendowanych programów profilaktycznych. 	
Wspomaganie rozwoju ucznia	<p>1. Zindywidualizowanie wspomaganie rozwoju każdego ucznia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, • tworzenie Indywidualnych Programów Edukacyjno – Terapeutycznych, • organizowanie zajęć ze specjalistami (pedagog, psycholog, logopeda), • dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb i możliwości dzieci na zajęciach edukacyjnych, • organizowanie zarówno zajęć dydaktyczno – wyrównawczych, jak również dodatkowych rozwijających zainteresowania i uzdolnienia. 	

b) II etapu edukacyjnego

Dział	Zadania i sposoby realizacji	Termin realizacji
	<p>1. Kształtowanie postawy społecznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Integracja i życie w grupie. • Przestrzeganie reguł i norm grupowych. 	Cały rok

<p>Kształtowanie postaw społecznych, patriotycznych i obywatelskich</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z wybranymi treściami Statutu Szkoły. • Wspólne poszukiwanie rozwiązań problemów zaistniałych w grupie bez nadmiernego napięcia. • Kształtowanie pozytywnych relacji między uczniami. • Wspólne utworzenie kontraktu klasowego. • Udział w apelu przypominającym Prawa i Obowiązki Ucznia. • Kultura języka, stroju i zachowania. • Wybór samorządu klasowego. • Wspólne zagospodarowanie klasy. • Kształtowanie postaw sprzyjających rozwojowi indywidualnemu. • Jestem tolerancyjny – kształtowanie postaw zapobiegających dyskryminacji. Wyrabianie u uczniów postawy przyjaźni, szacunku, tolerancji, wyrozumiałości wobec poglądów innych ludzi, szacunku dla osób niepełnosprawnych. • Rozwijanie kultury współżycia społecznego (<i>Znaczenie uroczystości w życiu społeczności szkolnej.</i>) • Zwrócenie uwagi na konieczność zachowania czystości w miejscu nauki, zamieszkania oraz miejscach użyteczności publicznej. • Gotowość do poświęceń. Udział w akcjach charytatywnych. • Poznanie własnych uzdolnień, poszerzanie zainteresowań. • Umiejętność skutecznej komunikacji. • Kształtowanie umiejętności pracy w grupie. (<i>Koleżeństwo i zaufanie w klasie drogą do wspólnej pracy i nauki.</i>) 	<p>Zgodnie z kalendarzem uroczystości szkolnych</p>
--	--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Szanuję język ojczysty, dbam o poprawną wymowę i nie używam wulgaryzmów. • Rola pieśni patriotycznych w życiu Polaków dawniej i dziś. • Udział w uroczystościach poświęconych wydarzeniom historycznym naszego kraju. • Zachowanie odpowiedniej postawy wobec symboli narodowych oraz podczas śpiewania hymnu. • Nasze dziedzictwo narodowe - kształtowanie postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu. • Wędrówki po krajach Unii Europejskiej- kształtowanie postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji. • Jak korzystać z dobrodziejstw natury i kultury naszego regionu? • Życie kulturalne w moim regionie dawniej i dziś. <p>4. Uroczystości w życiu społeczności klasowej i szkolnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego i ślubowanie uczniów klasy I; - Dzień Chłopaka; - Święto Edukacji Narodowej; - Narodowe Święto Niepodległości; - andrzejki; - mikołajki; - wspólny opłatek klasowy, szkolny; - Dzień Babci i Dziadka; 	
--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> - Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego, - klasowe obchody Dnia Kobiet; - Dzień Ziemi, - apel z okazji świąt majowych; - Dzień Rodziny - Dzień Patrona szkoły i uroczystości związane z postacią Patrona; - Dzień Dziecka; - uroczyste zakończenie roku szkolnego. <p>5. Formy upamiętniania postaci i wydarzeń z przeszłości.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jan Paweł II – nasz ojciec, przyjaciel,... – Co wiemy i powinniśmy wiedzieć o patronie naszej szkoły? • Narodowe Święto Niepodległości • Konstytucja 3 maja • Prezentowanie informacji o wielkich Polakach. • Poznawanie wybranych legend związanych z powstaniem państwa polskiego, godła i barw narodowych oraz miast i wybranych regionów Polski. • Wycieczki turystyczno – krajoznawcze. <p>6. Edukacja regionalna</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dbam o własne środowisko naturalne. • Działalność ekologiczna w Polsce i na świecie. • Życie kulturowe w moim regionie dawniej i dziś. • Jak korzystać z dobrodziejstw natury i kultury naszego regionu? 	
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Przyroda naszym domem, przyjacielem i ... Jak dbamy o jej rozwój? • Konieczność zachowania czystości w miejscu nauki, zamieszkania oraz miejscach użyteczności publicznej. • Kształtowanie postaw szacunku dla środowiska przyrodniczego: <p>- sprzątnie świata, - Dzień Ziemi, - segregacja odpadów.</p> <p>7. Zapobieganie patologiom i uzależnieniom</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jakie oglądam programy telewizyjne? • Telewizja i film w moim życiu. Rola Internetu. • Telewizja, komputer, Internet – przyjaciel czy wróg? • Kryteria wyboru bezpiecznej gry komputerowej. • Uczymy się odmawiać. Substancje szkodliwe dla naszego organizmu. • Co to jest uzależnienie? Uzależnienie od komputera. • Świadomie i bezpiecznie korzystam z Internetu. Zapobieganie cyberprzemocy i uzależnieniom od komputera. • Grupy, do których należymy (rodzina, klasa, grupy koleżeńskie) - wybrane zagadnienia z Programu Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przystępności wśród Dzieci i Młodzieży • Jak inni wpływają na nas ? Pomagać- – namawiać – odmawiać. • Dopalacze kradną życie. 	
--	--	--

- Substancje szkodliwe dla naszego organizmu (**wybrane zagadnienia z programu antytytoniowego „Znajdź właściwe rozwiązanie”**)
8. Przeciwdziałanie agresji
- Uczymy się mówić o uczuciach, wyrażać swoje sądy, prośby i oczekiwania.
 - Moje mocne i słabe strony.
 - Obserwujemy swoje zachowania w różnych sytuacjach.
 - Jak radzić sobie z lękiem, wstydem, złością?
 - Asertywność. Sztuka bycia sobą.
 - Uczymy się mówić *nie* i podejmować odpowiedzialne decyzje.
 - Co to jest konflikt? Sposoby rozwiązywania konfliktów.
 - Konflikty są częścią naszego życia. Rozwiązywanie problemów.
 - Agresja – co robię z nadmiarem energii, jak „wyładowuję” swoją złość?
 - Jak sobie radzić z przemocą i agresją?
 - Informacje dotyczące terroryzmu. Postępowanie w sytuacjach zagrożenia incydem bombowym, pożarem.
 - Przygotowanie do próbnej ewakuacji.
 - Przeciwdziałanie przemocy słownej, psychicznej i fizycznej. (***Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie***)
9. **Preorientacja zawodowa i planowanie kariery:**
- **Moje i twoje hobby i pasje.**
 - **Praca zawodowa moich rodziców.**
 - **Moje plany i marzenia na przyszłość. (Kim chciałbym być, gdy dorosnę?)**

	<ul style="list-style-type: none"> • Wskazywanie skutków niewłaściwego wyboru zawodu. • Pogłębianie wiedzy rodziców na temat polskiego systemu edukacji – <i>Szkoła Podstawowa i co dalej?</i> (rodzice uczniów klas VIII) • Rozwijanie aktywności i zainteresowań uczniów – udział w akcjach charytatywnych, kołach zainteresowań. • Realizacja zajęć w klasach 0 – III <i>Zawody spotykane na co dzień</i> zgodnie z treścią programową. • Mój stan zdrowia – przeciwwskazania zdrowotne, zawodowe. Spotkanie z p. pielęgniarką. (klasy VIII) • Przygotowanie do zmiany w życiu człowieka w kontekście planowania kariery. Warsztaty psychologiczne. (kl. VIII) • Wycieczki do różnych miejsc pracy, instytucji (straż pożarna, komunikacja miejska, poczta, apteka, teatr i inne). • Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów. • Indywidualne konsultacje z doradcą zawodowym (wg potrzeb). • Konsultacje z rodzicami w zakresie dalszego kształcenia dziecka. <p>10. Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prawidłowa realizacja programu nauczania poprzez stosowanie zróżnicowanych metod, form i środków. Troska o wyniki nauczania. • Przygotowanie do samokształcenia, świadomego wyszukiwania, selekcjonowania i wykorzystywania informacji. (<i>Jak pokonać trudności w nauce szkolnej?</i>) 	
--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Opieka nad uczniem zdolnym i z trudnościami edukacyjnymi. • Wystawianie ocen z zachowania. Podsumowanie semestralne / roczne wyników w nauce i zachowaniu. 	
Bezpieczeństwo uczniów	<p>1. Zasady bezpieczeństwa w szkole i poza nią.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas zajęć szkolnych i przerw. • Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpiecznego poruszania się po drogach (spotkania z policjantem, wyjazd do komendy policji i siedziby straży pożarnej). • Realizacja Programu „<i>Bądź bezpieczny i widoczny na drodze</i>”. • Przestrzeganie przed zagrożeniami ze strony osób nieznajomych, zwierząt i roślin oraz zjawisk przyrodniczych. • Kulturalne korzystanie z różnych środków komunikacji publicznej. • Zapoznanie uczniów z obowiązującymi regulaminami poszczególnych pracowni. • Zachowanie bezpieczeństwa podczas wycieczek, przypomnienie regulaminu wycieczek. • Przestrzeganie zasad obowiązujących podczas korzystania z urządzeń elektrycznych. • Wdrażanie do świadomego i odpowiedzialnego korzystania z zasobów dostępnych w internecie, również poprzez udział w warsztatach profilaktycznych. • Obchody Dnia Bezpiecznego Internetu. • Uświadamianie uczniom i rodzicom zagrożeń płynących z sieci, zachęcanie do udziału w warsztatach profilaktycznych, prowadzonych na terenie szkoły, diagnoza środowiska uczniowskiego i rodziców (anonimowe ankiety). 	Cały rok

	<ul style="list-style-type: none"> • Upowszechnianie zasad kultury zdrowotnej, umiejętności racjonalnego wypoczynku i planowania pracy. • Udział w imprezach rekreacyjno-sportowych. • Uświadomienie uczniom konieczności kontrolowania swojego stanu zdrowia i stosowania się do zaleceń lekarza. • Zapobieganie chorobom poprzez szczepienia ochronne • Udział w programie z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej „Ratujemy i uczymy ratować”. • Zachęcanie do udziału w formach czynnego wypoczynku. • Kształtowanie wśród uczniów prawidłowej postawy podczas siedzenia. • Stwarzanie możliwości korzystania z dodatkowych zajęć ruchowych. • Profilaktyka wpływu alkoholu, tytoniu i narkotyków na organizm człowieka. • realizacja treści programu „Znajdź właściwe rozwiązanie”. 	
<p>Wspomaganie rozwoju ucznia</p>	<p>1. Indywidualizowanie wspomaganie rozwoju każdego ucznia</p> <ul style="list-style-type: none"> • współpraca z poradnią psychologiczno – pedagogiczną, • tworzenie Indywidualnych Programów Edukacyjno – Terapeutycznych, • organizowanie zajęć ze specjalistami (pedagog, psycholog, logopeda), • dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb i możliwości dzieci na zajęciach edukacyjnych, • organizowanie zarówno zajęć dydaktyczno – wyrównawczych, jak również dodatkowych rozwijających zainteresowania i uzdolnienia. 	

VIII. Ewaluacja

Działania profilaktyczne zakładają powodowanie zmian w wiedzy, postawach i zachowaniach młodych ludzi. Niezbędne jest zatem sprawdzanie, czy zmiany rzeczywiście zachodzą i czy kierunek zmian jest pożądany. Należy zadać pytania: czy zrealizowano zakładane cele profilaktyczne i w jakim zakresie, co ułatwiało i co utrudniało realizację. Kontrola umożliwi podjęcie decyzji o zakończeniu programu, jego kontynuacji lub wprowadzeniu korekt do programu podnoszących jego jakość.

By uzyskać wskazane wyżej cele, realizacja programu będzie dokumentowana w stopniu i w zakresie wynikającym z jego struktury oraz bezpieczeństwa uczestników. Na koniec roku szkolnego, przeprowadzona będzie ewaluacja, w tym obserwacja, wywiady, ankiety z beneficjentami programu i osobami odpowiedzialnymi za jego realizację. Zespół wychowawczy przedstawi, na podstawie wyników ewaluacji, wnioski do dalszej pracy na zebraniu Rady Pedagogicznej.

W kolejnych latach szkolnych, na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, skierowanej do uczniów, nauczycieli i rodziców wprowadza się zmiany w Programie po zatwierdzeniu przez Radę Rodziców.

Do oceny zagrożeń nauczyciele mogą wykorzystać różnorodne narzędzia diagnostyczne (techniki i metody):

- obserwacja;
- wywiad (ustrukturyzowany kwestionariusz lub grupa fokusowa);
- rozmowa;
- analiza wytworów uczniów;
- ankieta;
- socjometria;
- analiza dokumentacji szkolnej;
- technika *Narysuj i napisz* (dzieci młodsze).

Wybór metody badawczej zależy między innymi od możliwości badacza (np. czasu, skali i istoty zjawiska) oraz wartości psychometrycznych narzędzi diagnostycznych. Szkolni diagności mogą korzystać z pomocy specjalistów z poradni psychologiczno-pedagogicznych przy konstruowaniu na przykład kwestionariusza wywiadu lub ankiety bądź samodzielnie opracować narzędzie, w oparciu o literaturę dotyczącą metodologii z tego zakresu.